

Pares, fills i paraules

Michele Serra retrata la generació d'adolescents de sofà i Llibert Ferri narra com va adoptar un nen rus al final de la Guerra Freda

Un fill, un pare: dues ombres. Foto: Roland Tanglao

"Penso en com va ser fàcil estimar-te de petit. En com és difícil continuar fent-ho ara que ja ets tan alt com jo, que la teva veu s'assembla a la meua i per tant reclama els mateixos tons i volums, ara que l'embalum dels cossos és igual." *Els escarxofats* (<http://lacampanaeditorial.com/els-escarxofats/>), Michele Serra, La Campana.

"M'adono que t'allunyes. I no puc evitar dir-me que potser t'estic perdent. Però no; el que passa és que l'Alioixa s'està fent gran i li toca passar l'etapa adolescent, de desafecte i de distància amb el pare." *Viatge a Moscou* (<http://www.arallibres.cat/ca/cataleg/1/664/viatge-a-moscou>), Llibert Ferri, Ara Llibres.

Casualment o causalment, per dir-ho com ho diu Llibert Ferri, he llegit en dos dies dos llibres sobre dos pares i dos fills. Dos llibres escrits en segona persona, en què el pare s'adreça al fill. Dos llibres molt semblants i molt diferents. El de l'italià Michele Serra funciona per identificació: tots els lectors que hem procreat podem ser aquest pare que critica i alhora intenta entendre la generació d'adolescents egocèntrics que viuen escarxofats al sofà i hiperconnectats de mans i peus. El del català Llibert Ferri, en canvi, només l'hauria pogut escriure ell, i és una sort immensa que ho hagi fet, perquè la seva història mereixia ser explicada. I, sobretot, mereixia ser viscuda.

El periodista Llibert Ferri i el seu fill Alioixa es van trobar l'un a l'altre a Moscou el 1993, al final de la Guerra Freda, quan el nen tenia deu anys. Una criatura que viu amb l'àvia perquè els pares biològics depenen massa de l'alcohol. Un home de quaranta-i-pocs anys que fa temps que flirteja amb la idea de la paternitat. Un "papa!" que el nen deixa anar de sobte, quan en Llibert i l'Alioixa encara no comparteixen cognom però ja es noten lligats per sempre. Perquè el futur pare adoptiu ha decidit -és una decisió més emocional que racional- que protegirà aquell infant perdut passi el que passi. Amb l'amor incondicional, a prova de tot, que només se sent cap als fills.

Llegir *Els escarxofats* et reconforta. Jo mateixa em vaig veure empesa a rellegir en veu alta, amb els adolescents de casa per testimoni, els paràgrafs en què el narrador descriu la imatge formada per tovalloles xopes a terra, calaixos oberts i milions de mitjons bruts fets una bola i repartits pels racons més insospitats del pis. "Fins i tot quan només caldria un no-res per tancar el cercle, el deixes obert -escriu Serra-. Ets un perfeccionista de la negligència."

Llegir *Viatge a Moscou* et reconcilia amb la condició humana. No puc parar de pensar en la generositat de l'àvia Maria, una dona que endevina en aquell periodista que li té llogada una habitació la figura paterna que el seu nét necessita. Una dona que sap que trobarà a faltar molt l'Alioixa, però també sap que deixant-lo a càrrec del Llibert ja es podrà morir tranquil·la. Perquè el país cau a trossos i, lluny d'allà, el fill de la seva filla tindrà un futur millor. Tindrà un futur.

En Llibert havia viatjat a Rússia per quedar-s'hi com a corresponsal una bona temporada. Però, un cop hi troba un regal en forma de fill, n'ha de marxar abans del que havia previst: l'Alioixa ha de créixer a Barcelona. El periodista renuncia a una experiència professional que li feia il·lusió, renuncia també durant anys a viure l'homosexualitat en plenitud, i s'aboca a fer de pare solter d'un noi rialler i xerraire que ha après a sobreviure empassant-se emocions sense mastegar-les.

A *Viatge a Moscou* hi ha dubtes, por, vertigen, ambivalència (el periodista no pot evitar sentir-se

lladre davant dels pares biològics de l'Alioixa, en una retrobada a Moscou el 1998). Hi ha veritat, sinceritat. "No estic segur que en algunes etapes de la nostra convivència tu no hakis interpretat com a indiferència els meus silencis o les meves pilotes fora", escriu Llibert Ferri.

Mentre només som fills, ens fa l'efecte que els pares i mares han vingut al món a jugar el rol que juguen al nostre arbre genealògic, i para de comptar. Fins que parim o adoptem personetes i entenem la complexitat (i la grandesa) de la cosa. Som pares i mares, sí, potser per damunt de tot. Però també som, per dir-ho com ho diu Michele Serra, persones que "entretant intenten continuar vivint".